

Total No. of Printed Pages—7

6 SEM TDC DSE PSC (CBCS) 1 (NH)

2025

(May)

POLITICAL SCIENCE

(Discipline Specific Elective)

(For Non-Honours)

Paper : DSE-1

(Democracy and Governance)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following as directed :

- (a) কোনজন দাৰ্শনিকে গণতন্ত্ৰক 'বহুজনৰ শাসন' হিচাপে
আখ্যা দিছিল?

(অব্রাহাম লিংকন/এবিষ্টন'টল/ৰবাৰ্ট টল)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

Which philosopher termed democracy as the 'rule of the many'?

(Abraham Lincoln/Aristotle/
Robert Dahl)

(Choose the correct answer)

(b) গণতন্ত্ৰৰ সবাতোকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদানটো কি?

What is the most essential element of democracy?

(c) ভাৰতবৰ্ষত নীতি পৰিকল্পনাত অংশগ্ৰহণ কৰা এটা সংস্থাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Name one agency that participates in policy design in India.

(d) TRAI প্রতিষ্ঠা হৈছিল _____ চনত।

(১৯৯৭/১৯৯৮/১৯৯৯/২০০০)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

TRAI was established in the year _____.

(1997/1998/1999/2000)

(Choose the correct answer)

(e) 'E-Governance' বুলিলে কি বুজা?

What do you mean by 'E-Governance'?

(f) RTIৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

What is the full form of RTI?

(g) ১৯৯১-১৯৯৬ৰ কালছোৱাত ভাৰতবৰ্ষৰ বিত্তমন্ত্ৰী
কোন আছিল?

Who was the Finance Minister of India
during 1991 to 1996?

(h) নৱ সামাজিক আন্দোলনৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one feature of New Social
Movement.

2. তলত দিয়াসমূহৰ বিষয়ে চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

4×4=16

Write short notes on the following
(any four) :

(a) ন্যায়িক সক্ৰিয়তাৰ ধাৰণা

Concept of judicial activism

- (b) নীতি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত সামাজিক পটভূমিৰ গুৰুত্ব

Significance of social context in policy designing

- (c) বেচৰকাৰী সংস্থাৰ নীতি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰভাৱ

Impact of NGOs in policy designing

- (d) ভাৰতবৰ্ষত উদাৰতাবাদৰ সাম্প্ৰতিক প্ৰৱণতা/ধাৰা

Recent trends in liberalization in India

- (e) জনমত গঠনৰ ক্ষেত্ৰত নাগৰিক সমাজৰ ভূমিকা

Role of civil society in shaping public opinion

3. ভাৰতীয় গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা আৰু ইয়াৰ শক্তিশালী আৰু দুৰ্বল দিশসমূহৰ ওপৰত আলোকপাত কৰা।

12

Discuss the key features of Indian democratic system and highlight on its strengths and weaknesses.

অথবা / Or

ভাৰতবৰ্ষত গণতান্ত্ৰিক মূল্যবোধৰ সুৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চতম
ন্যায়ালয়ৰ ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

12

Evaluate the role of the Supreme Court in
protecting democratic values in India.

4. নীতি পৰিকল্পনাৰ প্ৰসংগত দিশ/আৰ্হিৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাৰতবৰ্ষত
নীতি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত কোন প্ৰসংগসমূহ গুৰুত্বপূৰ্ণ?
আলোচনা কৰা।

4+7=11

Define the concept of contextual orientation
of policy design. Which contexts are important
in designing policy in India? Discuss.

অথবা / Or

নীতি পৰিকল্পনাৰ ক্ষেত্ৰত আমোলাতন্ত্ৰৰ ভূমিকা পৰীক্ষা
কৰা।

11

Examine the role of bureaucracy in policy
designing.

5. ভাৰতবৰ্ষৰ আভ্যন্তৰীণ বাণিজ্য নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত SEBIৰ
কাৰ্যাবলী আৰু ভূমিকা মূল্যায়ন কৰা।

11

Evaluate the functions and role of SEBI in
regulating internal trade of India.

অথবা / Or

কৃষক সংগঠনসমূহৰ কাৰ্য্যৱলীয়ে ভাৰতবৰ্ষৰ চৰকাৰী নীতি
গ্ৰহণৰ প্ৰক্ৰিয়াক কিদৰে প্ৰভাৱান্বিত কৰে? আলোচনা কৰা। 11

How do the activities of Farmers' Association influence the policy designing process of the government in India? Discuss.

6. ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতিৰ ধাৰণাৰ বৰ্ণনা দিয়া আৰু ভাৰতবৰ্ষৰ
উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত ইয়াৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 5+6=11

Explain the concept of political economy and discuss its significance in the development of India.

অথবা / Or

বৈদ্যুতিন শাসনে প্ৰশাসন ব্যৱস্থাত কিদৰে স্বচ্ছতা আৰু
দায়বদ্ধতা বৃদ্ধি কৰে? আলোচনা কৰা। 11

How does E-Governance improve transparency and accountability in administration? Discuss.

7. গণ-মাধ্যমে ৰাজনৈতিক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াক কিদৰে
প্ৰভাৱান্বিত কৰে, বৰ্ণনা কৰা। 11

Explain how media influence the political decision-making process.

(7)

অথবা / Or

জনসংস্কৃতি মানে কি? ইয়াৰ মুখ্য বৈশিষ্ট্যসমূহ তথা প্ৰভাৱৰ
বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4+(4+3)=11

What is popular culture? Discuss its basic
features and impacts.

★ ★ ★